

ระเบียบปฏิบัติ
Quality Procedure
เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการใช้ยา Enoxaparin

กลุ่มงานเภสัชกรรม
โรงพยาบาลลำพูน

รหัสเอกสาร LP-QP-PHA-013		ทบทวน/แก้ไขครั้งที่ 0	ลายเซ็น	วัน เดือน ปี
ผู้จัดทำ	ภญ.ธนภรณ์ ไหมวัน			
ผู้ทบทวน	ภญ.พิมพ์ชนก ชันแก้วหล้า		 ๑๗ ๖๕	
ผู้อนุมัติ	พญ.จุฑามาศ สมชาติ			

บันทึกการแก้ไขเอกสาร

[illegible]

	กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลลำพูน	LP-QP-PHA-013
	ระเบียบปฏิบัติ (Quality Procedure)	
	เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการใช้ยา enoxaparin	
	ทบทวน/แก้ไขครั้งที่ 0	หน้า 3/ 10

1. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างความปลอดภัยในการบริหารยาฉีด Enoxaparin

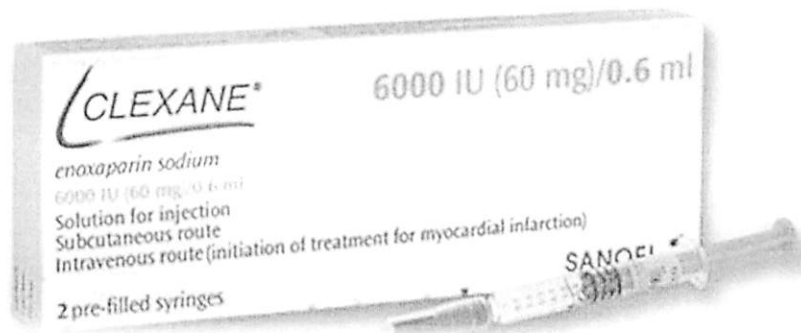
2. ขอบเขต

เพื่อให้มีรูปแบบในการบริหารยา Enoxaparin ทั้งในผู้ป่วยทั่วไปและหญิงตั้งครรภ์ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งองค์กร

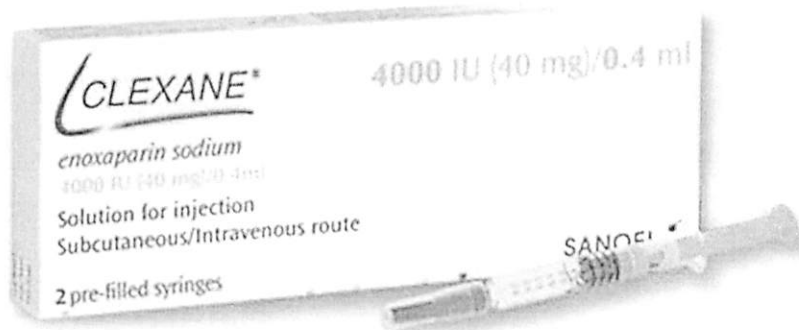
3. นิยามและคำย่อ

3.1 Enoxaparin คือ ยากลุ่ม Low molecular weight heparin ซึ่งเป็นยาต้านการจับตัวกันเป็นก้อนของเลือด (Anticoagulant) รูปแบบยา enoxaparin ที่มีในโรงพยาบาลลำพูนมีดังนี้

3.1.1 Enoxaparin prefilled syringes 6,000 unit/0.6 ml

3.1.2 Enoxaparin prefilled syringes 4,000 unit/0.4 ml

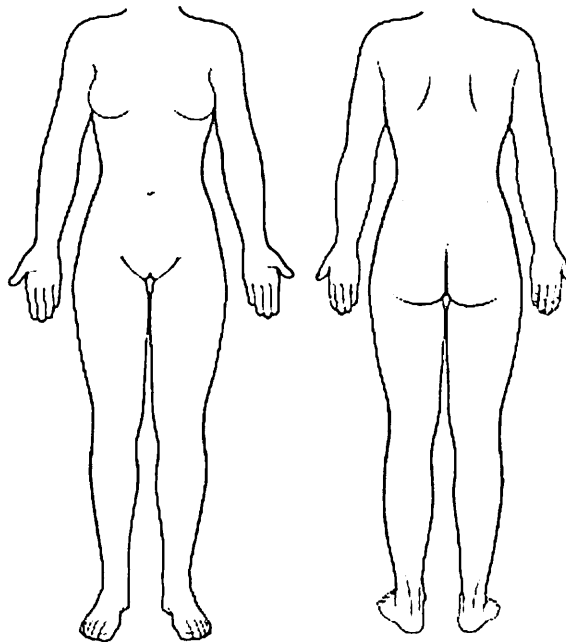
เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลลำพูน ห้ามนำออกไปใช้ภายนอก หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

	กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลลำพูน	LP-QP-PHA-013
	ระเบียบปฏิบัติ (Quality Procedure)	
	เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการใช้ยา enoxaparin	
	ทบทวน/แก้ไขครั้งที่ 0	หน้า 4/ 10

4. แนวปฏิบัติในการบริหารยา Enoxaparin ในผู้ป่วยทั่วไปที่ไม่ใช่หญิงตั้งครรภ์ มีดังนี้

1. บริเวณที่ฉีดยา ให้ฉีดยาบริเวณที่มีชั้นไขมันมาก ที่จะช่วยให้ดูดซึมยาได้ดี ได้แก่

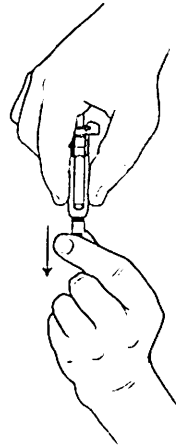
- หน้าท้อง
- ต้นแขนหรือขา
- สะโพก

2. ขั้นตอนการฉีดยา

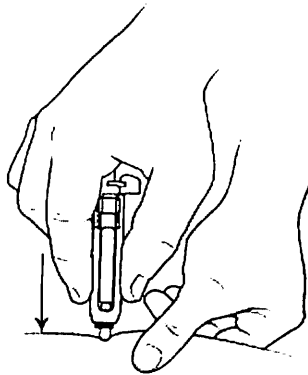
- 2.1 ล้างมือให้สะอาด และตรวจสอบวันหมดอายุ
- 2.2 นั่งหรือนอนในท่าที่สบาย
- 2.3 ตรวจสอบบริเวณที่จะฉีดยา ถ้าพบบวมแดง ก้อนแข็งใต้ผิวหนัง จำเืล็ด ให้หลีกเลี่ยงบริเวณที่จะฉีดยาบริเวณนั้น
- 2.4 เช็ดบริเวณที่ฉีดยาด้วยแอลกอฮอล์ก่อนฉีดยา
- 2.5 ดึงปลอกเข็มออก หากมีปริมาณหยดของเหลวอยู่บริเวณปลายเข็ม ให้กำจัดหยดของเหลวออกก่อนที่จะทำการฉีดยา โดยดึงเข็มให้มีลักษณะชี้ลง และเคาะเบาๆ บริเวณ Syringe
- 2.6 ห้ามทำการไล่ฟองอากาศในเข็มฉีดยาก่อนฉีดยา

	กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลลำพูน	LP-QP-PHA-013
	ระเบียบปฏิบัติ (Quality Procedure)	
	เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการใช้ยา enoxaparin	
	ทบทวน/แก้ไขครั้งที่ 0	หน้า 5/ 10

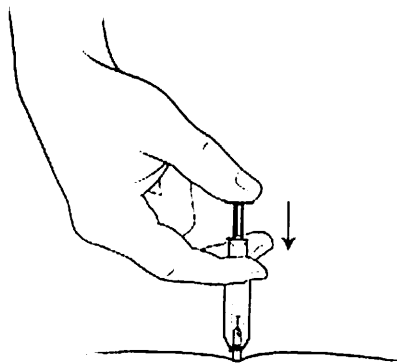

2.7 ปรับปริมาณยาตามแพทย์สั่ง ให้คว่ำเข็มลง แล้วดันยาออก จนถึงปริมาณตามที่แพทย์สั่ง

2.8 ยกผิวหนังขึ้นเล็กน้อย

2.9 แทะเข็มตักฉีกกับหน้าท้อง และดันเข็มลงไปช้า ๆ ประมาณ 30 วินาที

2.10 เมื่อฉีดยาครบแล้ว ให้แช่เข็มประมาณ 10 วินาที

2.11 ดึงเข็มออกในแนวตรง แล้วใส่ปลอกเข็ม และนำไปทิ้งในกล่อง

	กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลลำพูน	LP-QP-PHA-013
	ระเบียบปฏิบัติ (Quality Procedure)	
	เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการใช้ยา enoxaparin	
	ทบทวน/แก้ไขครั้งที่ 0	หน้า 6/ 10

3. คำแนะนำ

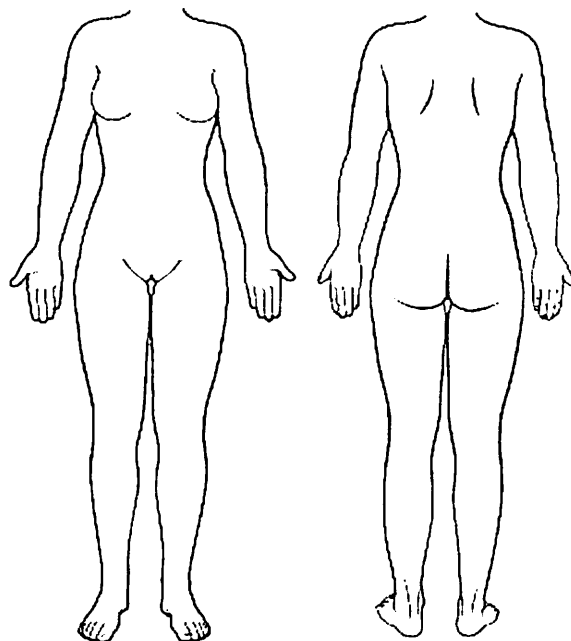
- 3.1 ไม่ต้องกด นวด คลึง บริเวณที่ฉีดยา
- 3.2 เปลี่ยนบริเวณที่ฉีดยา ไม่ฉีดย้ำตำแหน่งเดิม
- 3.3 ไม่เช็ดบริเวณหัวเข็มด้วยแอลกอฮอล์
- 3.4 หลังฉีดยาตรวจสอบบริเวณที่ฉีดยา เช่น จุดเลือดออกใต้ผิวหนัง
- 3.5 เก็บยาที่อุณหภูมิ 15-25 องศาเซลเซียส ห้ามแช่แข็ง

4. กรณีลืมฉีดยา

หากลืมให้ยาภายในไม่กี่ชั่วโมงสามารถให้ยาทันทีที่นึกได้ แต่หากใกล้ระยะเวลาที่ต้องให้ยารอบถัดไปให้ข้ามยามื้อนั้นไปโดยไม่ต้องเพิ่มขนาดยาเป็นสองเท่า หรือหากลืมให้ยานานถึง 6 ชั่วโมง ให้ข้ามยามื้อนั้นไป

5. แนวปฏิบัติในการบริหารยา Enoxaparin ในผู้ป่วยหญิงตั้งครรภ์ มีดังนี้

1. บริเวณที่ฉีดยา ให้ฉีดยาบริเวณที่มีชั้นไขมันมาก ที่จะช่วยให้ดูดซึมยาได้ดี ได้แก่
 - ต้นแขนหรือขา
 - สะโพก

	กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลลำพูน	LP-QP-PHA-013
	ระเบียบปฏิบัติ (Quality Procedure)	
	เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการใช้ยา enoxaparin	
	ทบทวน/แก้ไขครั้งที่ 0	หน้า 7/ 10

2. ขั้นตอนการฉีดยา

- 2.1 ล้างมือให้สะอาด และตรวจสอบวันหมดอายุ
- 2.2 นั่งหรือนอนในท่าที่สบาย
- 2.3 ตรวจสอบบริเวณที่จะฉีดยา ถ้าพบบวมแดง ก้อนแข็งใต้ผิวหนัง จำเลือด ให้หลีกเลี่ยงบริเวณที่จะฉีดยาบริเวณนั้น เลือกตำแหน่งที่ฉีดยา (บริเวณสะโพก, ต้นแขน, ต้นขา)
- 2.4 เช็ดบริเวณที่ฉีดยาด้วยแอลกอฮอล์ก่อนฉีดยา
- 2.5 ดึงปลอกเข็มออกหากมีปริมาณหยดของเหลวอยู่บริเวณปลายเข็ม ให้กำจัดหยดของเหลวออกก่อนที่จะทำการฉีด โดยดึงเข็มให้มีลักษณะชี้ลง และเคาะเบาๆ บริเวณ Syringe
- 2.6 ห้ามทำการไล่ฟองอากาศในเข็มฉีดยาก่อนฉีด
- 2.7 ปรับปริมาณยาตามแพทย์สั่ง ให้คว่ำเข็มลง แล้วดันยาออก จนถึงปริมาณตามที่แพทย์สั่ง
- 2.8 ยกผิวหนังขึ้นเล็กน้อย
- 2.9 แทะเข็มตั้งฉากกับผิวหนัง บริเวณที่จะฉีด ดันเข็มลงไปช้า ๆ ประมาณ 30 วินาที โดยให้ตั้งผิวหนังตลอดขณะฉีดยา
- 2.10 เมื่อฉีดยาครบแล้ว ให้แช่เข็มประมาณ 10 วินาที
- 2.11 ดึงเข็มออกในแนวตรง แล้วใส่ปลอกเข็ม และนำไปทิ้งในกล่อง

3. คำแนะนำ

- 3.1 ไม่ต้องกด นวด คลึง บริเวณที่ฉีดยา
- 3.2 เปลี่ยนบริเวณที่ฉีดยา ไม่ฉีดซ้ำตำแหน่งเดิม อาจจะฉีดสลับข้างกับตำแหน่งเดิมในการฉีดแต่ละครั้ง
- 3.3 ไม่เช็ดบริเวณหัวเข็มด้วยแอลกอฮอล์
- 3.4 หลังฉีดยาตรวจสอบบริเวณที่ฉีดยา เช่น จุดเลือดออกใต้ผิวหนัง
- 3.5 เก็บยาที่อุณหภูมิ 15-25 องศาเซลเซียส ห้ามแช่แข็ง

4. กรณีลืมฉีด

หากลืมให้ยาภายในไม่กี่ชั่วโมงสามารถให้ยาทันทีที่นึกได้ แต่หากใกล้ระยะเวลาที่ต้องให้ยารอบถัดไปให้ข้ามยามื้อนั้นไปโดยไม่ต้องเพิ่มขนาดยาเป็นสองเท่า หรือหากลืมให้ยานานถึง 6 ชั่วโมง ให้ข้ามยามื้อนั้นไป

	กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลลำพูน	LP-QP-PHA-013
	ระเบียบปฏิบัติ (Quality Procedure)	
	เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการใช้ยา enoxaparin	
	ทบทวน/แก้ไขครั้งที่ 0	หน้า 8/ 10

5. เอกสารอ้างอิง

1. งานเภสัชกรรม ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี.
ขั้นตอนการฉีดยา Enoxaparin [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 17 ตุลาคม 2564]. เข้าถึงได้จาก:
<http://med.swu.ac.th/msmc/pharmacy/index.php/news-menu/208-enoxaparin>
2. Memorial Sloan Kettering Cancer Center. How to Give Yourself a Subcutaneous Injection Using a Prefilled Syringe [Internet]. 2020 [cited 2021 October 17].
Available from: <https://www.mskcc.org/cancer-care/patient-education/how-give-yourself-subcutaneous-injection-using-prefilled-syringe>
3. Oxford University Hospitals. Clot Prevent: information for women taking LMWH[Internet]. 2014 [cited 2021 October 17]. Available from:
<http://www.vteengland.org.uk/admin/resources/oxford-information-for-pregnant-women-taking-lmwh.pdf>
4. Lovenox 100mg/ml injection. Product monograph.
<http://products.sanofi.ca/en/lovenox.pdf>.

	กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลลำพูน	LP-QP-PHA-013
	ระเบียบปฏิบัติ (Quality Procedure)	
	เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการให้ยา enoxaparin	
	ทบทวน/แก้ไขครั้งที่ 0	หน้า 9/ 10

6. แบบบันทึกคุณภาพที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 1 แสดงตัวอย่างแบบบันทึกการให้ยา Enoxaparin

โรงพยาบาลลำพูน
ใบแจ้งการให้ยาและติดตามให้ยา
Enoxaparin

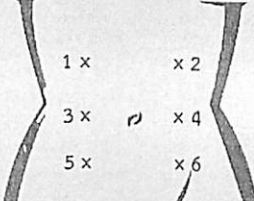
เตียง :

ชื่อผู้ป่วย :
เพศ :
หอผู้ป่วย :
แพทย์ :
แพ้ยา :

น้ำหนัก :
รทก. สิทธิบัตร :
วินิจฉัยโรค :

HN :
AN :
อายุ :
เตียง :
รพ.ลำพูน :

Marker

ถ้าให้ยาเกิน Dose ที่กำหนดให้ในรูป ให้ฉีดห่างจากตำแหน่งเดิม 1 นิ้ว

*** ห้ามฉีดยา IM**

เทคนิคการฉีดยา Enoxaparin

1. ดูขนาดยาให้ถูกต้องตามที่แพทย์สั่ง Enoxaparin 0.4 cc หรือ 0.6
2. เตรียมยาให้ถูกวิธี ไม่ควรใส่ฟองอากาศออกก่อน
3. ฉีดยาเข้าชั้นใต้ผิวหนังเท่านั้น (Deep subcutaneous)
4. ฉีดยาในขณะผู้ป่วยนอนหงายราบ ฉีดยาบริเวณหน้าท้องด้านข้างของลำตัวก่อนไปทางด้านหน้าหรือด้านหลังก็ได้
5. ฉีดยาสลับกันระหว่างด้านซ้ายและด้านขวา
6. แหว่งเข็มในแนวตั้งฉากกับผิวหนัง โดยจับผิวหนังยกขึ้น ตลอดเวลาทำการฉีด

ข้อควรระวังและการติดตามผลข้างเคียงของการให้ยา

1. มีเลือดออกตามส่วนต่างๆของร่างกาย
2. อาการเจ็บปวดหรือระคายเคืองต่อชั้นใต้ผิวหนังบริเวณ

*** ถ้ามีอาการผิดปกติรายงานแพทย์ทราบทันที

ซักประวัติข้อห้ามให้ยา ☐ แพ้ยา heparin และส่วนประกอบของยา Heparin/ยาอื่นใด

☐ มีภาวะเลือดออกง่ายหยุดยาก

☐ ไม่แพ้ยา

ยา	ว.ด.ป.					
	Dose / ตำแหน่ง					
	เวลา					
	ผู้ให้					
	ผู้ตรวจสอบ					
	ว.ด.ป.					
	Dose / ตำแหน่ง					
	เวลา					
	ผู้ให้					
	ผู้ตรวจสอบ					
	ตึก					
	เช้า					
	บ่าย					

หมายเหตุ

☐ เกิด S/E dose ที่ พบ การแก้ไข

☐ ไม่เกิด ADR

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลลำพูน ห้ามนำออกไปใช้ภายนอก หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

	กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลลำพูน	LP-QP-PHA-013
	ระเบียบปฏิบัติ (Quality Procedure)	
	เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการใช้ยา enoxaparin	
	ทบทวน/แก้ไขครั้งที่ 0	หน้า 10/ 10

ภาพที่ 2 แสดงตัวอย่างแบบบันทึกการให้ยา Enoxaparin ในผู้ป่วยหญิงตั้งครรภ์

		โรงพยาบาลลำพูน ใบแจ้งการให้ยาและติดตามให้ยา Enoxaparin ในผู้ป่วยหญิงตั้งครรภ์		เตียง :	
ชื่อผู้ป่วย :	HN :	AN :	อายุ :		
เพศ :	เจ้าหน้าที่ :	ภก. สิทธิบัตร :	เตียง :		
หอผู้ป่วย :	วินิจฉัยโรค :				
แพทย์ :					
เภสัช :					
Marker 			เทคนิคการฉีดยา Enoxaparin 1. ดูขนาดยาให้ถูกต้องตามที่แพทย์สั่ง Enoxaparin 0.4 cc หรือ 0.6 2. เตรียมยาให้ถูกวิธี ไม่ควรใส่ฟองอากาศออกก่อน 3. ฉีดยาเข้าชั้นไขมันผิวหนังเท่านั้น (Deep subcutaneous) 4. ฉีดยาบริเวณบริเวณสะโพก, ต้นแขน, ต้นขา 5. ฉีดยาสลับกันระหว่างด้านซ้ายและด้านขวา 6. แทะเข็มในแนวตั้งฉากกับผิวหนัง โดยจับผิวหนังขึ้น ตลอดเวลา ที่ทำการฉีด ข้อควรระวังและการติดตามเฝ้าระวังผลข้างเคียงของการให้ยา 1. มีเลือดออกตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย 2. อาการเจ็บปวดหรือระคายเคืองต่อชั้นไขมันผิวหนังบริเวณ *** ถ้ามีอาการผิดปกติรายงานแพทย์ทราบทันที		
ให้ฉีดยาห่างจากตำแหน่งเดิม 1 นิ้ว * ห้ามฉีดยา IM					
ชักประวัติข้อห้ามให้ยา ☐ แพทย์ heparin และส่วนประกอบของยา Heparin/ยาอื่นๆ ☐ มีภาวะเลือดออกง่ายหยุดยาก ☐ ไม่แพ้ยา					
ยา	ว.ด.ป.				
	Dose / ตำแหน่ง				
	เวลา				
	ผู้ให้				
	ผู้ตรวจสอบ				
	ว.ด.ป.				
	Dose / ตำแหน่ง				
	เวลา				
	ผู้ให้				
	ผู้ตรวจสอบ				
ตรวจสอบ med sheet	ดีก				
	เข้า				
	บ้าย				
หมายเหตุ ☐ เกิด S/E dose ที่ พบ การแก้ไข ☐ ไม่เกิด ADR					

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลลำพูน ห้ามนำออกไปใช้ภายนอก หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต